

Küsimusi. KOV ümarlaud

26.11.2024

Sille Uusna-Rannap

Triin Nymann

Küsimusi aruteludest KOVidega

Toimunud kohtumised 15 KOViga. Aitäh sisukate arutelude eest!

1. Mõjud

- infraheli – lisainfo Keskkonnaportaali lisainfo: <https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/taastuenergia>
- KMH juhendmaterjal 2024 lõpuks. Käsitatud välisõhu müra, madalsageduslik müra, sh infraheli, vibratsioon, varjutus: uuringuid, teiste riikide praktikat, soovitused Eestis ühtse praktika kujundamiseks.
- kaugus elamutest – reguleeritud ei ole, piirväärtus on mürale. 1km on kokkuleppeline, saab ka muud kokku leppida, kui müranormid ei ole ületatud.

2. KOV tulubaas ja tasandusfond

- tasandusfondi arvutustes arvestatakse KOV tulumaksu ja maamaksu laekumisega.
- ei lähe arvesse ei tuulikutasu ega lisakokkulepped.

3. Tulumaks

- tuulikutasult tuleb maksta tulumaksu: <https://www.emta.ee/eraklient/maksud-ja-tasumine/maksustatavad-tulud/muud-tulu-liigid>

4. Otseliin

- rajamisel kantakse kulud kokkuleppel, pole reguleeritud.
- kehtiva 6km kaugus linnulennult, mitte liini pikkuse järgi. Töös eelnõu raadiuse laiendamiseks 15km-ni: <https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/ff0dd562-12b5-4dd0-9951-e18ae9e765a5>
- eelnõus muudatus, et otseliin algab tootmisest (nt tuulikust) endast või selle tootmisest võrguga liitumispunktist.

5. Hüvitusmeetmed

Taastuvenergiaprojektid kui ülekaalukas avalik huvi (ÜAH)

- Alus EL õiguses: nõukogu määrus 2022/2577 (30.12.2022 – 30.06.2025) ja taastuvenergia direktiiv (RED 3), mis teevad erandi loodus-, linnu- ja veepoliitika raamdirektiivis sätestatud kahju tekitamise keelust
  - Alus Eesti õiguses: energiamajanduse korralduse seadus (EnKS) §-d 32¹¹ – 32¹⁴ (jõustusid 20.10.2024), RED 3 ülevõttev eelnõu
  - Kohaldamisala: planeeringumenetlus, tegevusloamenetlus
  - Planeeringumenetlus: kuni 30.06.2025 algatatud planeeringud
  - Tegevusload: taotlus esitatud pärast 30.12.2022
-

ÜAH sisu

- TE liigid, millele saab kohaldada ÜAH (EnKS § 32¹¹): mere- ja maismaatuul, päike, ümbritseva keskkonna energia, biometaan
  - Eelduslikult on avalik huvi taastuenergiaprojektide elluviimiseks suurem kui avalik huvi kaitsta loodusväärtusi
  - Loodusväärtuste kahjustamine üldjuhul keelatud, huvitatud isik peab tõendama kahjustamiseks loa taotlemisel ülekaalukat avalikku huvi
  - Taastuenergiaprojektide eelduslik ÜAH - ümberpööratud tõendamiskoormus: eelduslikult kahju tekitav taastuenergia projektiks suurem avalik huvi, AGA haldusorgan peab kontrollima eelduse paikapidavust ning vajadusel tõendama vastupidist (et TE ei ole ÜAH).
  - TE ei ole ÜAH, kui
    - looma-, linnu- või taimeliigi seisund võib halveneda või ebasoodne mõju Natura alale ei ole välistatud
    - loodusele tekitavat kahju ei saa hüvitada (puuduvad hüvitusmeetmed)
    - olemas on reaalsed alternatiivid
-

Leevendus- ja hüvitusmeetmed: planeerimine

- **Planeerimismenetluses** KSH käigus hinnatakse planeeringu mõju looduskeskkonnale, kaalutakse alternatiive.
  - Kui planeeringu elluviimine võib kahjustada elupaiku, liike, vett (ja paremad alternatiivid puuduvad), peab KSH jõudma **järeldusele, et kahju hüvitamine on võimalik** ning esitama loetelu hüvitusmeetmetest.
  - Arendaja peab vajadusel sõlmima (eel)kokkulepped hüvitusalade omanikega.
  - **Meetmed kooskõlastab Keskkonnaamet**, kes peab alternatiive kaaluma laiemalt (nt liigi seisund, hüvitusalad väljaspool planeeringuala). Märge EELISesse.
-

Leevendus- ja hüvitusmeetmed: tegevusluba

- Kui planeeringu KSHs hüvitusmeetmed olemas: arendaja esitab koos taotlusega.
  - Kui KSHs ei ole, kuid kavandatava tegevusega võib kaasneda oluline keskkonnamõju,
    - arendaja esitab ise hüvitusmeetmed (tellib eksperdilt)
    - algatatakse KMH ning alternatiivide kaalumise ning hüvitusmeetmete väljatöötamine toimub KMH käigus.
  - Meetmed kooskõlastab Keskkonnaamet.
  - Lisatakse kohustusliku tingimusena tegevusloale.
-